Folketingets partiers politik

Enhedslisten

Du kan måske huske, at vi i afsnittet om ideologi skelnede mellem 'hårde' og 'bløde' socialister. EL hører til i den 'hårdere' ende af socialismen. De mener, at de fleste samfundsproblemer skyldes, at vi lever i et kapitalistisk samfund med markedsøkonomi. Eksempelvis mener de, at det kapitalistiske samfund er skyld i arbejdsløshed og miljøproblemer.

EL mener også, at der tages for lidt hensyn til den almindelige lønmodtager, mens virksomhedsejerne har alt for meget magt. De er især kritiske over for de multinationale selskaber, som betaler meget lidt eller slet ingen skat i Danmark. De vil gerne have, at staten ejer flere virksomheder. Og de ser gerne staten spille en langt større rolle i samfundet end det er tilfældet.

Enhedslisten vil have et socialistisk samfund, der bygger på lighed, og hvor samfundet hjælper de svageste i langt højere grad end nu.

Enhedslisten går stærkt ind for et bedre miljø og har klimapolitik højt på dagsordenen. Det gælder også udlændingespørgsmålet, hvor man er modstander af de mange begrænsninger på indvandringen. Kønspolitisk identificerer partiet sig som et feministisk parti og ønsker lige rettigheder for forskellige køn og kønsidentiteter og et opgør med traditionelle kønsroller.

På det udenrigspolitiske felt har partiet også markante synspunkter: EL er modstandere af EU og siger nej til dansk deltagelse i euroen. Partiet er modstander af dansk krigsdeltagelse og militær magt i NATO-regi. I stedet vil partiet styrke udviklingsbistanden og det internationale samarbejde i FN.

Socialistisk Folkeparti

SF er et socialistisk parti – men af den mere 'bløde' slags, som det fremgår af ovennævnte. Partiet går ind for, at staten skal sørge for de svageste i samfundet. Derfor ønsker man, at der gøres en større indsats fra det offentliges side inden for uddannelses-, sundheds- og socialområdet.

Selvom de er socialister, går SF'erne ind for markedsøkonomi. Men staten skal have kontrol med, at der ikke skabes for stor ulighed i befolkningen. Og de ansatte skal have meget større indflydelse på virksomhederne. Generelt er det partiets politik at styrke lønmodtagerne på arbejdsmarkedet.

Udover at være et socialistisk parti lægger SF også meget vægt på at være et 'grønt' parti. Der skal tages hensyn til klima og miljø, også selvom det måske går ud over økonomien. Partiet finder det vigtigt at gøre en indsats for at forhindre den globale opvarmning. Partiet er også markant fortaler for en styrkelse af den kollektive trafik.

I udlændingepolitikken er partiet generelt åben over for indvandring, omend man de senere år har støttet en vis stramning af udlændingepolitikken. SF mener, at der skal være ligestilling uanset køn, kønsidentitet og seksualitet.

SF var tidligere meget kritisk over for EU og mener stadig, at EU er for markedsorienteret. SF er i EU's 'grønne gruppe' og mener, at EU bør fokusere på at bekæmpe klimaforandringer, skattefusk og fattigdom og sammen løse problemer med flygtninge og migration.

LIVEWORKSHEETS

Socialdemokratiet

Man kan kalde socialdemokraterne for 'bløde' socialister. De går ind for den socialistiske ideologi, men er samtidig tilhængere af markedsøkonomi.

En af de vigtigste sager for SD er velfærdsstaten. Dvs. partiet går ind for et samfund, hvor staten bl.a. sørger for uddannelse, børnepasning og de svage. For SD er det meget vigtigt at skabe et trygt samfund. Partiet mener, at det er vigtigere at forbedre velfærden fremfor at give folk skattelettelser.

En anden vigtig sag er bekæmpelse af arbejdsløshed, som naturligvis mest har været i centrum i perioderne med høj arbejdsløshed. Særlig forholdene for de lavere uddannede på arbejdsmarkedet er klassisk socialdemokratisk politik, fx pension for tidligt nedslidte, den såkaldte 'Arne-pension'.

Socialdemokratiet er tilhængere af en stram udlændingepolitik. Partiet har rykket sin politik så den i højere grad ligner Venstres eller Dansk Folkepartis politik på udlændingeområdet.

Klimapolitisk er socialdemokratiet det mindst grønne af de røde partier og deres holdning er, at klimapolitikken ikke må skade de svageste i samfundet. Partiet arbejder på at flytte arbejdspladser, studieplaser og velfærdsservice fra de store byer til provinsen.

Udenrigspolitisk har partiet altid støttet NATO, EU og FN. På EU-området har partiet generelt haft en positiv holdning. Under Mette Frederiksens regering er partiet dog blevet mere skeptisk over for de tiltag, der kommer fra EU og mener, at Danmark bedst selv løser de fleste politiske problemer.

Alternativet

Alternativet ligger tættest op ad den grønne ideologi. Partiet mener, at der er blevet for langt mellem vælgerne og de folkevalgte og ønsker en ny politisk kultur, hvor politik udvikles i større dialog mellem borgere og politikere. Man mener også, at borgerne generelt skal inddrages i højere grad gennem flere folkeafstemninger.

Ifølge Alternativet skal bæredygtighed spille en større rolle i samfundet på en lang række områder. Klimapolitisk skal det bl.a. ske ved en omstilling fra fossile brændstoffer til vedvarende energi, udvikling af de offentlige transportmidler og generel omlægning af landbruget til økologi. Social bæredygtighed bør prioriteres gennem investeringer i mennesker, uddannelse og bedre fordeling af arbejdet i samfundet med mulighed for en 30-timers arbejdsuge. Den økonomiske bæredygtighed skal sikres ved opstilling af nye vækstmål, som ikke kun omhandler produktion og forbrug, men støtte til bæredygtige virksomheder og ved en styrkelse af iværksætterkulturen i Danmark.

Retspolitisk står Alternativet for forebyggelse frem for strengere straffe, som midler til kriminalitetsbekæmpelse. Køns- og identitetspolitisk står Alternativet for accept og beskyttelse af alle kønsidentiteter, seksuelle orienteringer og etniske minoriteter.

Udenrigspolitisk mener partiet, at Danmark snarere skal spille en international rolle ved humanitære indsatser gennem nødhjælp og udviklingsbistand end ved militære indsatser. Alternativet er tilhængere af Danmarks medlemskab af EU, men mener, at det europæiske samarbejde i højere grad bør fokusere på miljømæssig bæredygtighed, sociale investeringer i mennesker og udvidet samarbejde om bl.a. asyl – og flygtningepolitik.

LIVEWORKSHEETS

Radikale Venstre

Ideologisk set er RV socialliberale. De er tilhængere af økonomisk frihed, men under hensyntagen til de svageste i samfundet. I den økonomiske politik er de mest enige med de liberale partier i den borgerlige blok og mener bl.a., at skatten på arbejde skal sænkes.

Radikale har gennem mange år haft klima- og miljøpolitikken som en af sine vigtigste mærkesager. De senere år har partiet især markeret sig som markante modstandere af en stramning af indvandrerpolitikken, lige rettigheder mellem kønnene og nultolerance over for seksuelle krænkelser.

Partiet er meget internationalt orienteret. Det går stærkt ind for, at Danmark skal deltage fuldt ud i EU, og det regnes for det mest EU-positive parti herhjemme. Radikale Venstre var også blandt de varmeste fortalere for, at Danmark skulle deltage i EU's fælles forsvarspolitik.

Udenrigspolitisk er Radikale Venstre tilhængere af internationalt samarbejde gennem FN og EU og mener, at Danmark skal give mere i udviklingsbistand og arbejde for frihandelsaftaler i verden.

Liberal Alliance

Liberal Alliance er – som navnet markerer – et parti, der hylder den liberale ideologi. Partiet er således fortaler for den lidt mere 'hårde' liberalisme, vi omtalte i kapitel 1.

Partiet går derfor stærkt ind for at øge den personlige frihed og skabe økonomisk vækst.

Den offentlige sektor skal være mindre og mere effektiv. Der skal være færre regler og forbud fra det offentlige og den offentlige service skal i højere grad leveres af private firmaer.

Skatten på indkomst skal være markant lavere - særlig topskatten skal sænkes. Det samme gælder forskellige afgifter til det offentlige. LA vil skabe økonomisk vækst ved at forbedre erhvervslivets vilkår, bl.a. ved at sænke selskabsskatten.

Partiets udenrigspolitik handler om at skabe fred, frihed og frihandel gennem organisationer som EU, FN og NATO.

Klimapolitisk vil Liberal Alliance have markedskræfter og ny teknologi til at løse problemerne frem for politisk styring. Og når det handler om ligestilling mellem kønnene, mener partiet, at det er folks frie valg og ikke noget politikerne skal bestemme.

Det Konservative Folkeparti

Konservative bekender sig naturligvis til den konservative ideologi. De går kraftigt ind for markedsøkonomi og lægger vægt på, at erhvervslivet skal have gode vilkår. Men samtidig skal der også være en vis beskyttelse af de svage.

At bevare traditionelle værdier som kongehus, kirke og fædreland er en vigtig del af den konservative ideologi. Desuden går KF ind for et stærkt militær.

Partiet går ind for skattelettelser, herunder topskattelettelser, lavere selskabsskat og vil afskaffe arveafgiften.

Konservative mener, at vi skal have respekt for loven og for vores fælles værdier, derfor går de ind for strengere straffe til kriminelle og en streng indvandrer- og integrationspolitik.

LIVEWORKSHEETS

Partiet er tilhænger af EU og lægger vægt på forsvarssamarbejdet i NATO. Klimapolitisk støtter KF en grøn omstilling, der ikke sker på bekostning af økonomisk vækst og arbejdspladser.

Venstre

Venstre kalder sig selv for 'Danmarks liberale parti'. Og det er da også liberalismen, der er Venstres ideologi. Generelt mener partiet, at individuelle valg og fri markedsøkonomi skal være styrende i samfundet. Men partiet lægger dog også vægt på, at der skal være et socialt sikkerhedsnet for de svageste. Så Venstre må nærmest betegnes som 'bløde' liberalister.

Ligesom mange andre liberale partier mener Venstre, at den offentlige sektor er blevet for stor herhjemme. Der skal derfor ske besparelser inden for det offentlige. Alligevel vil Venstre bevare velfærdsstaten, men sørge for større valgfrihed og lade private virksomheder løse flere velfærdsopgaver.

Venstre går ind for en stram flygtninge- og udlændingepolitik og en klimapolitik, hvor den grønne omstilling skal foregå i samspil med erhvervslivet. Når det handler om ligestilling mellem kønnene, skal det bygge på personlige valg frem for statslig indblanding ifølge partiet.

På det udenrigspolitiske område er Venstre tilhængere af EU, international frihandel og dansk deltagelse i NATO.

Dansk Folkeparti

Dansk Folkeparti er et nationalkonservativt parti. Deres fokus er at kæmpe for Danmarks selvstændighed og sikre det danske folks frihed. Det skal ske ved at bevare dansk kultur, kongehuset og den danske folkekirke.

En meget stram flygtninge- og udlændingepolitik er nok den enkeltsag, partiet er mest kendt for. Det handler bl.a. om totalt stop for indvandring og en kraftig begrænsning af flygtningeindstrømningen. Partiet er bange for, at de mange indvandrere ikke kan optages i det danske samfund, og at der i stedet dannes parallelsamfund.

Desuden er det partiets politik at hjælpe de ældre og de lavtlønnede. Partiet har generelt fokus på samfundets svageste og mener, at skattelettelser skal tilgodese de laveste indkomster. DF har således overtaget mange af Socialdemokratiets holdninger på velfærdsområdet.

DF går ind for at håndhæve lov og orden, derfor skal kriminelle straffes hårdere. Partiet har ikke været særlig markante i forhold til klimapolitik og når det angår familiepolitik er de fortalere for traditionelle kønsroller og kernefamilien.

Partiet er modstandere af EU. De er bekymret over, at EU er på vej til at blive en ny statsdannelse – en slags Europas Forenede Stater – hvor Danmark mister selvbestemmelse.

Nye Borgerlige

Nye Borgerliges politik er nationalkonservativ kombineret med en meget liberalistisk økonomisk politik.

Dansk kultur er et nøgleord for Nye Borgerlige. De mener, at det at have dansk statsborgerskab er særlig værdifuldt. Derfor skal indvandring ifølge partiet begrænses, bl.a. ved kun at tillade indvandrere med et job i Danmark at komme ind i landet.

På den økonomiske politik ønsker Nye Borgerlige at sænke skat på arbejde og ejendom, sænke virksomhedsskatten og afskaffe skatten på arv helt. Den offentlige sektor skal gøres mindre, og love og

LIVEWORKSHEETS

regler skal gøres simplere. På trods af at partiet ønsker en mindre stat, skal samfundet stadig tage sig af de svageste. Det skal dog i højere grad være de nære fællesskaber som fx familien, der tager sig af omsorgen.

Nye Borgerlige er det parti i dansk politik, der er mest skeptiske i forhold til om klimaforandringer er menneskeskabte. Klimapolitik skal ifølge partiet foregå på det private marked og ved hjælp af ny teknologi. I ligestillingsdebatten og forskellige #MeToo-sager har partiet forsvaret traditionelle kønsroller.

Partiet ønsker Danmark ud af EU, og at Danmark trækker sig ud af alle internationale aftaler, der begrænser det danske folkestyre. Det gælder fx Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, FN's statsløsekonvention og flygtningekonvention, som alle tre sætter grænser for, hvilke udlændinge, der skal have adgang til Danmark.

Danmarksdemokraterne

Ideologisk set trækker Danmarksdemokraterne på socialliberalismen og konservatismen. De kombinerer en socialliberal økonomisk politik med en nationalkonservativ værdipolitik. Partiet har ikke fremlagt et detaljeret politisk program, men placerer sig i blå blok.

Den afgørende politiske mærkesag for partiet er udlændingepolitik. Inger Støjberg markerede sig som integrationsminister for Venstre med en stram udlændingepolitik. Partiet mener at udlændinge skal tilpasse sig dansk kultur og samfund.

Et andet central politisk emne er at partiet vil flytte ressourcer og opmærksomhed fra de store byer til provinsen og lokalsamfund. Det drejer sig fx om, at yderområder skal have bedre adgang til læger, velfungerende mobiltelefonnetværk og vejnet.

I den økonomiske politik vil partiet sørge for at de høje skatteindtægter går til velfærd – fx til ældre på plejehjem. De offentlige udgifter skal følge med, når der bliver flere ældre i Danmark, mener partiet. Og de vil bevare pension for tidligt nedslidte (den såkaldte Arne-pension).

I følge partiet skal klimapolitik ikke stå i vejen for erhvervslivet eller skade landbruget unødvendigt. De fokuserer først på danske arbejdspladser og derefter på klima. Partiet slår sig op på at skabe respekt om det de kalder 'Produktionsdanmark' – alle de små og mellemstore virksomheder og private erhvervsdrivende.

Partiet er skeptisk over for regler og regulering fra EU og internationale regler.

Moderaterne

Moderaterne er et socialliberalt parti, som har et mål om at 'danne bro' mellem rød og blå blok. Partiet vil gøre op med en opdeling i 'rød og blå blok' og har som formål at støtte en regering, der består af partier fra begge blokke. Partiet trækker derfor også på politik både fra den liberale og den socialistiske ideologi.

I den økonomiske politik ønsker partiet at bevare den danske velfærdsmodel, men vil samtidig også arbejde for lavere skat. Desuden skal det være muligt at tilkøbe private velfærdsydelser og mere velfærd skal leveres af private firmaer.

Partiet mener, at det danske velfærdssystem skal bevares, fordi det sikrer den enkeltes muligheder for at udleve sine drømme. Der skal samtidig være bedre muligheder for at tilpasse sit arbejds-, familie- og studieliv, så det passer til den enkeltes situation. Moderaterne mener også, at unges mistrivsel, skal løses ved at engagere unge i fritidsaktiviteter og fokusere på feedback i stedet for karakterer i ungdomsuddannelserne.

LIVEWORKSHEETS

Ifølge Moderaternes udlændingepolitik skal indvandrere, der bidrager og tager del i samfundet, være velkomne i Danmark. I klimapolitikken vil partiet primært lade den teknologiske udvikling og private initiativer stå for løsningerne.

Moderaterne er tilhængere af dansk medlemskab af EU og mener, at det europæiske samarbejde skal udbygges på områder som sikkerhed, klima og handel. De støtter også op om det danske medlemskab af NATO og at Danmark skal bruge flere penge på militært forsvar.

LIVEWORKSHEETS